

[A. C. D. Petersen.]

har haft, og det har sin Interesse at fremkalde i Erindringen, hvorledes Virkningerne har været.

Nationalbanken har for nylig udsendt en Beretning, hvori den bebuder lysere Tider, og alle Bestræbelser med Henstandsordning og Akkordordning og deslige maa jo ogsaa som Baggrund have en ikke helt urimelig Forventning om, at Tiderne maa bedre sig. Ellers vil der ingen gavnlige Virkning komme af at give Henstand med stipulerede Betalinger. Det har derfor sin Interesse at se, at Nationalbankens Ledere finder, at der er Udsigt til lysere Tider for Erhvervslivet, hvorunder man naturligvis ogsaa maa have tænkt paa Landbruget, idet dettes Økonomi jo har sin overordentlig store Betydning. Og den højtærede Statsminister udtalte i sin saakaldte Trontale, at der nu er sket en Prisstigning paa Landbrugets Produkter, saaledes at en Kriselovgivning med direkte Statstilskud nu maatte lades ude af Betragtning. Det er til disse Udtalelser, jeg gerne vil knytte nogle Bemærkninger, thi hvis det glipper, hvis der ikke er nogen synderlig Mulighed for en bedre Rentabilitet for Landbruget, er saa vel denne som andre lignende Foranstaltninger, der maatte træffes overfor Landbrugskrisen, i Virkeligheden unyttige. Jeg tror, at man her har trukket noget for store Veksler paa, hvad der skulde ligge i Nationalbankens Vurdering af den økonomiske Situation og den saakaldte Trontale.

Jeg vil deroverfor gerne oplæse de Noteringer, der er gældende i Dag, hvor det netop er et Aar siden Begyndelsen af den Kriselovgivning, der satte ind med Loven af 19. Oktober 1931 og fortsattes med Loven, saa vidt jeg husker, af 23. Juni 1932. Ser man paa Landbrugets Hovedartikler, har vi i Dag en Smørnotering paa 176, medens den i Fjor var 206. Og Osteprisen er i Dag noteret til 105 mod 120 i Fjor, Flæsk 76, i Fjor ogsaa 76. Slagtekvæg 16,5 mod 24 i Fjor. Prisen paa Heste er nu 600 Kr. mod 650 Kr. i Fjor. Her er det værd at notere, at Gennemsnitsprisen paa Heste før Krigen i 5-Aaret 1909—14 var 730 Kr. Hvad angaar Kornpriserne, der jo har overordentlig stor Indflydelse paa Landbrugets Rentabilitet, i alt Fald for den langt største og den fundamentale Del af Landbrugets Vedkom-

mende, er Hvedepreisen i Dag 10 Kr. 50 Ø., i Fjor 9 Kr. 25 Ø., som man ser, en lille Fremgang; men fra 1909—14 var den 14 Kr. 8 Ø. Byg noteres i Aar til 11 Kr. 25 Ø. og i Fjor til 11 Kr. Men i 1909—14 var Gennemsnitsprisen 13 Kr. 7 Ø. Havre noteres i Aar til 10 Kr., i Fjor til 10 Kr. 25 Ø. Men i 1909—14 til 12 Kr. 18 Ø. Der er ogsaa nogle andre Priser, som det har sin store Interesse at se, hvis man ogsaa vil være klar over Landbrugets Produktionsudgifter. Foderblanding noteredes i Fjor til 12 Kr. 55 Ø., i Aar til 14 Kr. 20 Ø., Majs i Fjor til 8 Kr., nu til 9 Kr. 50 Ø. Rentabilitetsforholdstallet mellem Majsprisen og Flæskeprisen var i Fjor 9,5 og i Aar kun 8.

En Pris, der ogsaa har Interesse for Landbruget, er Sukkeret; den var i Fjor 28, i Aar 32, takket være den Sukkerordning, vi har faaet, for ellers vilde den have været langt, langt lavere end i Fjor. Og ser man paa nogle mindre betydende Priser var Prisen paa Kartofler, der dog har sin Interesse for visse Brug, i Fjor 5 Kr. 50 Ø., medens den i Aar er 4 Kr. 75 Ø. Ser vi paa andre af Landbrugets Produktionsudgifter, f. Eks. til kunstig Gødning, kan det nævnes, at en almindelig brugt Artikel som svovlsur Ammoniak i Fjor kostede 11 Kr. 85 Ø., i Aar koster den 13 Kr. 40 Ø., Kaligødning kostede i Fjor 12 Kr. 25 Ø., i Aar 13 Kr. 40 Ø. Det betyder, at der ikke paa de gældende Priser er nogen Mulighed for at notere lysere Udsigter for Landbrugets Rentabilitet.

Hvis man vil se paa det nyligt afsluttede Regnskab for de 200 Brug, der sædvanlig afsluttes paa denne Tid af Aaret, vil man se, at Landbrugets Forrentningsprocent i Aar er $\div 1,2$, medens den i Fjor dog udviste et lille Plus, selv om det var meget lille. Og vil man undersøge, hvilke Brugsstørrelser det særlig er gaaet ud over, vil man se, at det netop er de mange Brug, de mange Hjem, som er ramt yderligere stærkt i Aar, end de var det i Fjor. Jeg kan saaledes fremhæve, at Brug under 10 ha i Aar har en Forrentningsprocent paa $\div 2$, medens de i Fjor havde et Nettoudbytte paa $+ 1,1$, at Brug fra 10 til 50 ha har en Forrentningsprocent paa $\div 1,0$, medens de i Fjor havde $+ 0,4$, at Brug over 50 ha har en Forrentningsprocent paa $\div 0,6$, medens de i Fjor lige kunde balancere, idet